

HÄNDELSEN

Inringt larm om brand i tvätthall hos biltillverkaren X i X-stad inkom till RC klockan 19:43 tisdagen den xx-xx-xx. Räddningstjänsten anlände platsen klockan 19:50. Det konstaterades att tvätthallen var övertänd. Branden hade även via brandgaser spridit sig vertikalt i byggnaden. Insatsen inriktades från början att släcka tvätthallen samt att rädda bilar som stod intill samt inuti byggnaden. Brandförloppet var dock våldsamt och inom ca 30 minuter hade stora delar av byggnaden antänds. Information från väktare om att det finns gasflaskor i byggnaden, gör att brandpersonal i byggnaden tas ut, och inriktningen blir att få stopp på branden vid en transportgång till grannbyggnaden. Beslut togs att avskilja byggnaderna ifrån varandra med en grävskopa för att säkerställa att branden inte skulle sprida sig. Räddningstjänsten lyckades att hålla branden i startbyggnaden.

UNDERSÖKNINGEN

Byggnaden som är ca 50x50 meter innehåller en tvätthall, kontor, förråd, verkstadsdel samt en stor verkstadshall. Byggnaden är sektionerad mot brand i tre sektioner. En sektion är tvätthallen, verkstaden, förråden samt några kontor. Den andra är ett litet batterirum i anslutning till ett oljeförråd. Den tredje sektionen är ett oljeförråd som ligger inklämt mellan tvätthallen och verkstadsdelen. Här förvarades bland annat spolarvätska (brandfarlig vara klass 1) i en plåtcistern. Byggnaden är ansluten via en sluss med utbildningsrum till tre intilliggande byggnader som innehåller kontorsdel samt fotograferingsrum för lastbilar och skoldel för utbildning. Fotograferingsbyggnaden var något större ytmässigt än den byggnad där branden varit. De två andra byggnaderna var ungefärligen hälften av ytan, kontorsdelen var också i flera plan.

Byggnaden är brandskadad i tvätthallen, verkstadsdelen samt kontor och ett förråd där en hel del däck förvarades. Verkstadsdelen och några smårum i dess närhet klarade sig med sot-rökskador. I tvätthallen står det en bil alldeles vid ingången. Bilen är av modell X. Bilen är totalt utbrunnen, längre in i tvätthallen står ännu en bil av samma modell som också den är totalt utbrunnen. Tvätthallen är också den utbrunnen med bågnade väggar. Det finns en dörr i tvätthallen ca en två meter in. Dörren har varit stängd under branden. Dörren leder in till en korridor som förbinder in mot verkstadsdelen och ett antal omklädningsrum samt kontor. Kontoret går sedan via en dörr vidare in i ett förråd där det förvarades däck.

Inne i tvätthallen fanns det ett 200-litersfat av plåt med okänt innehåll, fatet är utbrunnet och står i närhet av bilen som började brinna. Rännan i golvet i tvätthallen var förbundet via en avskiljare med uppsamlingskärl till ett förråd i egen brandcell anknutet till tvätthallen. Rännan samlar upp resterna av avfettningsmedlet, schampoblandningen, vaxet från bilen samt de eventuella oljebensinrester som kan lossna från bilen. Det pumpas sedan från rännan över till en byggnad som finns i anslutning till tvätthallen. Här finns en indunstare som skiljer vattnet från restprodukterna. Vattnet återanvänds sedan för tvättning av nästa bil o.s.v. Restprodukterna samlas upp i ett slutet kärl som töms med intervall. För att tvätta bilarna användes avfettning som är petroleumbaserat. Även det vax som finns på bilarna innan rengöring kommer ned i golvrännan. Vaxet på bilarna innehåller parrafin. Namnet på vaxet är märke X. Namnet på rengöringsmedlen som används är vaxborttagning märke Y samt kallavfettning/avvaxning märke Z. Avfettningsmedlet är enligt uppgift från säkerhetsblad från tillverkaren baserat på petroleumprodukter, det innebär att det är brandfarlig vara klass 3 med en flampunkt på ca 70 grader.

Tvätthallen står i förbindelse med verkstadsdelen med ett draperi av kraftig plast. Verkstaden i sin tur står i förbindelse med förrådsdelen, med en aluminiumport med plastfönster. Här har tidigare funnits en ståldörr på skenor som fungerat som en brandavskiljning. Enligt uppgift har denna dörr under åren byggts in i väggen och därmed förlorat sin funktion. Enligt uppgifter från en anställd hos rekonditioneringsfirman så jobbade han med att tvätta av vax på

bilar som skulle levereras till kund. Han hade hämtat en bil av modell X och kört den ca 200 meter utomhus för att därefter parkerat bilen ca tio meter in i tvätthallen. Här har han sedan tvättat av bilen med hetvatten. Han har sedan gått ut för att hämta ännu en bil för tvättning. Den första bilen lämnas därmed i tvätthallen. Han uppskattar tiden som flyter mellan han går därifrån tills han är tillbaka med den andra bilen till ca 5 minuter. När han kör in den andra bilen i tvätthallen upptäcker han att det speglas ett ljussken i tvättrännan på golvet vid fronten på den främre bilen. Han går fram och ser då att det brinner i motorrummet på bilen. Han går då snabbt iväg och hämtar en brandsläckare som finns i närheten. När han kommer tillbaka har branden från bilen spridit sig till uppsamlingsrännan i mitten på tvätthallen. Han inser att det är meningslöst att försöka ett släckförsök. Han går då ut ur tvätthallen och larmar 112.

Någon minut efteråt slår automatlarmet igång. En väktare som finns i närheten går då snabbt till automatlarmskåpet och konstaterar att larmet kommer från tvätthallen. Han går iväg och kontrollerar vad som skett. På vägen tittar han in i verkstadsdelen och ser då att draperiet av plast bägnar kraftigt och är på väg att smälta. Vid framkomst till tvätthallen ca 3 minuter efter larmet kan han konstatera att tvätthallen är helt övertänd. När brandförsvaret anländer ca sju-åtta minuter efter larmet visas dom in vid tvätthallen av väktaren. Inriktningen blev att rädda så många bilar som möjligt. Enligt uppgift från biltillverkaren X räddades bilar som stod parkerade intill byggnaden för mycket stora värden.

SLUTSATS

Branden har startat i den bil som stod längst in i tvätthallen. Branden i bilen har antänt vätskeblandningen i rännan. Vaxet på bilarna innehåller parafin som tillsammans med avfettningsmedlet och ev. bensin-oljerester gjort att brandförloppet blev oerhört snabbt. Varken vattenpåföring eller skumpåföring hade släckande verkan på branden. Branden spreds istället via plastdraperiet och brandgaserna in i verkstadsdelen. Via den aluminiumport med plastfönster som snabbt brann upp spreds branden sedan vidare till kontoren och däckslagret. Från brandstart till övertändning av verkstadsdelen var tidsintervallet ca 30 minuter. Att övertändningen i byggnaden skedde inom så kort tidsintervall beror på att det var oljeprodukter som brann, vilket medförde en stor utveckling av brandgaser som snabbt antändes. Brandsektioneringar i byggnaden var näst intill obefintliga vilket i sin tur medförde snabb brandgasspridning. Enligt uppgift från biltillverkaren X har ca 30 bilar som stod inne i lokalerna totalförstörts av branden.

ERFARENHETER

Om tvätthallen varit avskild i egen brandcell hade det funnits betydligt större chanser att släcka branden i tvätthallen. Vid ombyggnad av lokalerna bör hänsyn tas till att öppen hantering (rännan) av brandfarlig vätska förekommer i tvätthallen. Helst bör tvätthallen vara en egen byggnad. Biltillverkaren X och deras försäkringsbolag var mycket nöjda med den avgränsning som gjordes av brandförsvaret så att vidare brandspridning mot övriga byggnader uteblev.